

*Vārds**uzvārds**klase**datums*

ORGANISMA REGULĀCIJA UN MANĀS

1. variants

1. uzdevums (3 punkti)

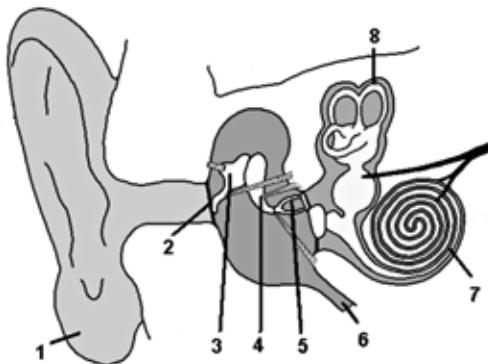
Savieno iekšējās sekrēcijas dziedzeri ar tā izdalīto hormonu!

Hipofize
Olnīcas
Aizkuņķa dziedzeris

Insulīns
Augšanas hormons
Adrenalīns
Sievišķie dzimumhormoni

2. uzdevums (7 punkti)

Aplūko auss uzbūvi!

- a) Uzraksti, ar kuriem cipariem ir apzīmēti dzirdes kauliņi!
- b) Nosauc dzirdes kauliņu funkciju!
- c) Iekrāso auss sastāvdaļu, kura izlīdzina spiedienu abpus bungplēvītei, un uzraksti tās nosaukumu
- d) Ar kādu ciparu ir apzīmēta auss sastāvdaļa, kuru var traumēt, klausoties pārmērigi skaļu mūziku?
- e) Pieraksti ciparu „9” auss sastāvdaļai, pa kuru nervu impulsi no auss nonāk galvas smadzenēs!
- f) Uzraksti, pie kuras nervu sistēmas – centrālās vai perifērās – pieder dzirdes un līdzsvara nervs!

3. uzdevums (4 punkti)

- a) Izlasi doto situāciju un uzzīmē tai atbilstošu refleksa loka shēmu!

Raitis ieraudzīja, ka virtuvē uz gāzes plīts vārās kartupeļi. Zēns satvēra katla vāciņu un acumirkli atrāva no tā roku.

- b) Uzraksti, kas dotajā situācijā ir receptors un kas ir efektors!

- c) Paskaidro, vai dotajā situācijā ir aprakstīta nervu sistēmas, vai iekšējo sekrēcijas dziedzeru darbība!

4. uzdevums (4 punkti)

9.a klases skolēni jau pirmajā dienā sadraudzējās ar jauno klassesbiedreni Rasu. Skolas kafejnīcā meitene no somas izņēma mazus svariņus un pirms ēšanas nosvēra mandarīnu. Rasas somā atradās arī šīrce, kura bija līdzīga pildspalvai. „Esmu diabēta slimniece,” meitene paskaidroja.

- a) Kura iekšējās sekrēcijas dziedzera darbība ir traucēta Rasai?

.....
.....
.....
.....
.....

b) Paskaidro, kāpēc Rasa pirms ēšanas nosvēra mandarīnu!

.....
.....
.....
.....
.....

c) Kāda hormona injekcijas ir nepieciešamas meitenei?

.....
.....
.....
.....
.....

d) Paskaidro, kāpēc meitene rūpīgi aprēķina injicējamā hormona daudzumu!

5. uzdevums (6 punkti)

Izlasi tekstu!

Modinātājs nepielūdzami zvanīja un Indra saprata, ka ir jāceļas, lai arī miegā pavadītas tikai četras stundas. Visu vakaru ar brāli kopīgajā darbistabā kā parasti bija dārdējusi mūzika. Līdz diviem naktī meitene pie datora centās pabeigt sacerējumu un nakts klusumā tas arī izdevās. No spoguļa meitenei pretī vērās apsarkušas acis. Arī – kā parasti, jo vecā datora monitors niķojās, turklāt tajā atspīdēja televizora ekrāns. Pirmdienas rīts bija sācies.

- a) Uzraksti divus faktorus, kas šajā situācijā apdraud Indras veselību! Pamato savu viedokli!

•
•
•
•
•
•

- b) Uzraksti piemēru tam, kā tu ievēro maņu orgānu saudzēšanas noteikumus, un piemēru tam, kā tu ievēro nervu sistēmas saudzēšanas noteikumus!

•
•
•

6. uzdevums (2 punkti)

- a) Eksperti, kuri parfimērijas ražotnēs nosaka smaržu kvalitāti, cenšas nelietot uzturā asas garšvielas un neuzturēties telpās ar ļoti sausu gaisu. Paskaidro ekspertu rīcības cēloņus!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Izvērtē, izmantojot vienu piemēru, kāpēc ožas sajūta ir nozīmīga tavā dzīvē!